

Jesus sagde:
Skatteopkrævere og prostituerede vil
komme ind i Guds kongerige før jer.
Johannes viste jer vejen til Gud,
men I troede ikke på ham.
Det gjorde de til gengæld.
Og selv om I så deres tro, fortrød I ikke,
og I begyndte ikke at tro på ham.

Matthæusevangeliet 21,31-32

Landsmøde i 2021 bliver digitalt

LM's ledelse aflyser det fysiske landsmøde i 2021 og satser i stedet på et virtuelt møde. De opfordrer til, at man samles lokalt for at være med

AF KAJA LAUTERBACH

Som en konsekvens af corona-situationen har LM's Landsstyrelse besluttet at aflyse den storsamling for hele familien i Ringkøbing-Skjern Kulturcenter, der var planlagt til bededagsweekenden den 30. april til 2. maj.

Det fortæller vicegeneralsekretær Birger Reuss Schmidt.

Beslutningen er taget ud fra en vurdering om, at det ikke vil være muligt at gennemføre et fysisk landsmøde til foråret uden væsentlige restriktioner.

"Vi kan ikke forvente, at det bliver et landsmøde, som vi ønsker det. Og vi vil ikke holde et landsmøde, hvor der kun er plads til halvdelen af LM'erne, der normalt deltager. Vi skal

kunne samles alle sammen," siger Birger Reuss Schmidt.

Lokale arrangementer
Selv om det fysiske landsmøde er aflyst, kommer der alligevel til at ske noget i LM-regi den weekend, lover vicegeneralsekretæren.

"Vi forventer at arrangere et virtuelt tilbud af et par timers varighed søndag den 2/5," siger han.

Birger Reuss Schmidt regner med, at det bliver afklaret inden for de næste par uger, hvordan det virtuelle landsmøde kommer til at foregå.

For at skabe lidt af den stemning af fællesskab, som et landsmøde i LM også er, opfordrer LM's ledelse til, at man laver et arrangement lokalt i sin kreds eller frimenighed og sammen tager del i det virtuelle landsmøde.

LM's ledelse har aflyst det fysiske landsmøde som her i 2016 og satser i stedet på samle LM'erne om et online landsmøde.

FOTO: LAURA STOKHOLM

LM's yngste frimenighed ansætter præst på deltid

Den nye frimenighedspræst, Anders Solgaard, er opvokset i LM's internationale arbejde

FOTO: DBI

Frimenigheden LM-Kirken Østbornholm har ansat 27-årige Anders Solgaard som præst fra 1. januar 2021 i en 30 procent-stilling.

Den nye præst er bachelor i teologi fra Dansk Bibel-Institut og godt kendt med LM's internationale arbejde. Han har boet i Tanzania ad to omgange – først som missionær og som 20-årig som bogvolontør for LM. Ved siden af teologistudierne har han blandt andet arbejdet i Dansk Missionsråd og i Israelsmissionen.

"Guds kærlighed er utrolig, og det er fantastisk at få lov at give den videre til

hinanden i kirken, men også til resten af Nexø og de folk, som vi går omkring til daglig. Det glæder jeg mig til at arbejde for," fortæller han til den unge frimenigheds Facebook-side.

Tredje ansættelse på en måned

Ansættelsen af Anders Solgaard er den tredje nye ansættelse på Bornholm i oktober måned.

Den 1. oktober tiltrådte henholdsvis Bodil Gudberg som Kids- og Betweensekretær – også i en 30 procent-stilling – og Thomas Olofson i en fuldtidsstilling

som afdelingssekretær, forkynder og præst i Kirken på Klippen.

De afløste Peter Techow og Hakon Christensen, der begge stoppede med udgangen af september.

Ønskede gudstjenester de fleste søndage

LM-Kirken Østbornholm er den yngste af LM's 23 frimenigheder. Menigheden, der hører hjemme i Nexø, holdt sin første gudstjeneste den 5. januar i år. Frimenigheden er en udløber af Kirken på Klippen, der blev dannet i 2012 som en frimenighed for hele Bornholms afdeling.

Her støttede flere LM'ere fra Nexø også op, og siden 2014 har gudstjenesten den anden søndag i måneden været holdt i Nexø.

Efterhånden var der dog et stort ønske i Nexø om at få frimenighedsgudstjenester i byen oftere.

Den unge frimenighed holder sine gudstjenester i LM's missionshus i byen. Den fjerde søndag i måneden støtter de dog op om Kirken på Klippen, der siden 23. august har holdt til i LM's missionshus i Rønne. Her er det planen, at frimenigheden skal fusionere med kredsen dér.

kl

JOHNNY LINDGREEN ►► Vi har erfaret, at Gud hidtil har givet os det, vi har brug for

LM satser på rekordstor indsamling i 2021

Landsstyrelsen: Gud har hørt vores bøn om flere missionærer. Så vil han også høre vores bøn om flere givere

AF KAJA LAUTERBACH

Oplægget til LM's indsamlingsbudget for 2021 bliver på 17 millioner kroner.

"Det er en stigning på 900.000 kroner i forhold til indeværende års budget," siger resursechef Johnny Lindgreen.

Oplægget til det rekordstore budget er blevet godkendt af LM's Landsstyrelse (LS), og budgettet skal endeligt godkendes af LM's Landsgeneralforsamling sidst i oktober.

Bad specifikt om fem nye missionærer i 2019
Baggrunden for den store

LM's Landsstyrelsen har besluttet at sætte fokus på givertjeneste i de kommende år. Der er nemlig behov for flere nye givere.

stigning er især, at ikke mindre end syv missionærenheder har meldt sig til tjeneste i løbet af 2020.

I de senere år har LM oplevet et dyk i antallet af henvendelser, og der har været mange ubesatte missionærstillinger i alle de lande, hvor LM har internationalt missionsarbejde.

Derfor gjorde man 2019 til

FOTO: LEIF SONNE-MORTENSEN

et bønneår, hvor man specifikt bad om fem nye missionærer.

"Gud har hørt vores bøn og sendt flere missionærer, end vi bad om. Så vil han også høre vores bøn om flere gi-

vere," sagde flere medlemmer af LS som begrundelse for, at man tør satse på så stor stigning i gaveindtægterne.

Samtidig med godkendelsen af budgetoplægget

besluttede LS også, at der i 2021 skal være et særligt fokus på givertjeneste og indsamlingsinitiativer.

Gud har hidtil givet LM det, der var brug for
Johnny Lindgreen fortæller, at det er en særlig oplevelse og udfordring at lægge budget i en organisation som LM.

Han kalder det "en underlig blanding af erfaring, faglighed og ikke mindst afhængighed af Gud".

"En af de store erfaringer er, at Gud hidtil har givet os det, vi har brug for," siger han.

"Det sætter ikke fornuften af kraft – men det giver

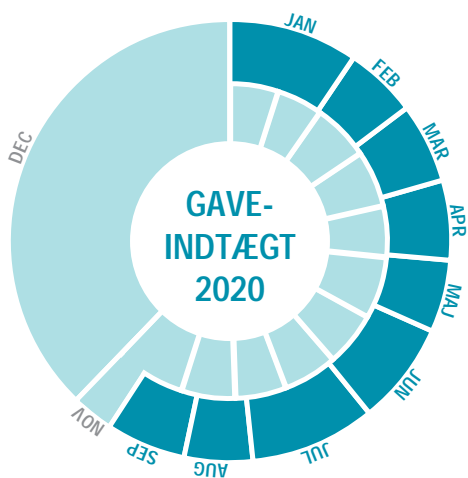
en væsentlig ekstra dimension i budgetarbejdet."

Skarpere fokus på givertjeneste

Resursechefen tilføjer, at selv om Gud hidtil har givet LM det, de har brug for, vil man alligevel sætte skarpere fokus på givertjeneste i den kommende tid.

"Fra sommeren 2021 er det planen, at vi skyder et fokus-år i gang omkring givertjeneste, sådan som vi tidligere har gjort med bibelglæde og bøn," siger han.

"Inden da vil vi omkring det kommende årsskifte fokuse på en særindsamling for at dække vores ekstra-udgifter ved corona-pandemien."

Tak for en god gave i september måned. Samlet har vi nu modtaget 60 procent af vores gavebudget i 2020. Det er vi meget taknemmelige for.

Den gode giveropbakning i årets første tre kvartaler giver håb.

Dels håb om, at vi kommer økonomisk fornuftigt ud af 2020 trods corona-pandemiens konsekvenser. Og dels håb om, at der er giversind til fortsat at sende missionærer ud. Landsstyrelsen lægger op til et kraftigt forøget gavebudget for 2021, fordi mange nye missionærer sandsynligvis er undervejs.

Gavebehovet resten af 2020 er cirka 6,5 millioner kroner.

Resursechef Johnny Lindgreen

ESSENS ►

Hvor to eller tre er forsamlet

AF BIRGER REUSS SCHMIDT
VICEGENERALSEKRETÆR
BRS@DLM.DK

Hvad udad tabes skal indad vindes.

Sådan sagde man efter krigen i 1864, hvor Danmark måtte afstå Sydslesvig, og slagordet viste sig at være mere end bare et naivt ønske. Efter nederlaget udadtil voksede stærke folkelige og nationale vækkelser frem indadtil, og de fik kolossal betydning for udviklingen af sammenhængskraft og fællesskabsfølelse i Danmark i form af for eksempel an-

delsbevægelsen og folkeoplysningsningen.

Uden sammenligning i øvrigt kan der være grund til at sige det samme i en tid, hvor det ikke længere er muligt at samles, som vi plejer til store festsamlinger med Guds folk. Senest er det besluttet at aflyse LM's udskudte landsmøde i 2021 i dets fysiske form og i stedet gennemføre det virtuelt og lokalt.

Men også i det daglige arbejde i kirke og missionshus må man mange steder leve med restriktioner, som gør det umuligt at samles i samme tal som tidligere.

Det opleves som et stort tab, og for nogle har det desværre også betydet, at samværet med Guds folk er gledet helt ud af kalenderen.

Vi har i nogen grad tabt det store fællesskab. Spørgsmålet er så, om det ikke er tid til at vinde de små fællesskaber.

I store dele af verden er den kristne kirke forfulgt og må derfor nøjes med at samles i små grupper. Sådan har det været i lange stræk af kirkens historie, og det har vel at mærke ofte været de perioder, hvor kirken har haft fremgang. Egentlig burde det ikke overraske os. Jesus sagde jo selv, at hvor to eller tre er forsamlet i hans navn, er han midt iblandt os (Matt 18,20).

Styrken i Guds rige ligger ikke i forsamlingens størrelse, men i, at vi er samlet i Jesu navn.

Og måske ligger der værdier i de små forsamlinger,

som vi har overset. I de store forsamlinger bliver de fleste let passive tilhørere. I den lille gruppe bliver vi aktive deltagere. Vi kan samles som en slags storfamilie og dele tro og liv på en mere personlig måde. Der er brug for alle – og for alles nådegaver. Og netop i den lille gruppe kan vi opnå den fortrøllighed, som gør det muligt, at vi kan bede for hinanden og hjælpe hinanden helt konkret.

Hvem ved: Måske er der mere at vinde, end vi har tabt?

Der er mere inspiration at hente i de tre udgivelser i projektet *Discipel 24-7*: Bogen *Når Jesus fylder*, studiehæftet *Gud, mig og min næste* og DNA-guiden (for den helt lille gruppe) *Hverdag i evangeliets kraft*.

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk OTM Avistryk Herning-Ikast
Oplag 2.700.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
m20204 for 4. kvartal 2020
o20203 for 3. kvartal 2020

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Ideer og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement
Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 27. oktober 2020.
Grundpris: Kr. 10,10 pr. spalte-milimeter
Småannoncer kun for private:
130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

CHARLOTTE BECH ►► Hos nomaderne fik jeg oplevelsen af at høre til. At være hjemme. For et missionærbarn, der ikke kender den følelse, var det virkelig overvældende

Tabte sit hjerte til nomaderne

Som missionærbarn havde Charlotte Bech svært ved at føle sig hjemme i Danmark. Nu rejser hun tilbage til sit barndomsland Tanzania for at undervise nomadestammer

AF KARIN BORUP RAVNBORG

For de fleste er ordet "hjem" knyttet til et land og en by, hvor man hører hjemme. Men for den 26-årige lærer Charlotte Bech, der er opvokset i Tanzania som yngste datter af missionærparret Helle og Peter Bech, var det svært som teenager at vende tilbage til Danmark. Hun følte ikke, at hun geografisk eller kulturelt hørte hjemme noget sted og har siden rejst tilbage til de kendte steder i Ifakara og Iringa, både på besøg og som volontør i landet.

Nu er Charlotte Bech blevet ansat af LM til en diakonal og undervisningsmæssig opgave blandt nomader i Tanzania og rejser til januar til Dar es Salaam, hvor hun skal bo og arbejde ud fra den lutherske kirke.

Her kunne jeg bo

Kaldet til mission i sit barndomsland er modnet over mange år, men blev for alvor vakt under en sommerferie for nogle år siden, hvor hun sammen med en amerikansk missionær tog på en fire-dages tur og boede hos en nomadestamme i Nordtanzania.

"Den første dag blev vi inviteret med til et navngivningsritual for en nyfødt. Vi fik lov til at bede for barnet, for moderen var kristen. Det var rigtig stærkt. Da vi gik

Jeg kan ikke andet end glæde mig over Guds timing. Gud kunne ikke bruge mig, før jeg havde den uddannelse, han skulle bruge, og den menighed, jeg hører til i, og før jeg følte, jeg havde rødder et sted

Charlotte Bech

Lige nu er den kommende lærermissionær Charlotte Bech elev på Luthersk Missions Højskole i Hillerød, hvor hun forbereder sig til de opgaver, der venter hende i Dar es Salaam.

tilbage derfra mod bilen, var der en fantastisk solnedgang. Jeg gik lidt bag ved de andre og fik tanken: 'Her kunne jeg bo i mange år.' Det var en underlig tanke at have i en del af Tanzania, jeg aldrig før havde været i, og i en kultur, jeg ikke kender til," fortæller Charlotte Bech.

"Hos nomaderne fik jeg oplevelsen af at høre til. At være hjemme. For et missionærbarn, der ikke kender den følelse, var det virkelig overvældende. Jeg oplevede at blive modtaget på en helt fantastisk måde – ikke på sådan en hvid-pige-spændende-måde – men med en ligeværdig interaktion."

Efter den sommer fortsatte hun sin læreruddannelse i Silkeborg. Da hun nåede afslutningen, trak kaldet igen, og hun bad til Gud, om det var nu? Det oplevede hun ikke, at det var. Desuden blev hun tilbudt en fastansættelse på Virklund Skole i en lille by uden for Silkeborg. Det var det første job, hun søgte, som hun rig-

tig gerne ville have, og det virkede som det helt rigtige for hende, fortæller hun.

"Efterhånden var jeg faldet rigtig godt til i Silkeborg og Kirken ved Søerne og havde endelig fundet et sted, hvor jeg følte mig hjemme. Så jeg nåede dertil, hvor jeg sagde: 'Det er faktisk o.k. med mig, Gud. Det er ikke en skuffelse, hvis jeg skal blive i Danmark i fire, fem eller ti år mere.'

Hvor travlt har vi, Gud?

Bare halvanden måned senere kom vendepunktet, hvor hun mærkede Gud sige: "Så Charlotte – nu må du godt gøre dig klar!"

"Jeg havde haft en ret frustrerende dag og sad på mit køkkengulv og bad. Pludselig fik jeg en stærk følelse af: 'Vi skal noget'. Så blev jeg faktisk lidt sur og spurgte: 'Gud, hvorfor lige nu? O.k., hvis det virkelig er det, du vil, på det allermindst oplagte tidspunkt, så lad gå. Jeg ved ikke, hvor hurtigt jeg kan sælge min bil og min

lejlighed. Hvor travlt har vi Gud?' Det var ret forvirrende," husker hun.

Efterfølgende oplevede hun, at kaldet blev bekræftet – i bøn og gennem prædikener – og efter en samtale med en fra kirkens menighedsråd var hun ikke i tvivl: Hun skulle gøre sig klar, og hun skulle kontakte LM – også selv om der på det tidspunkt ikke var en ledig stilling til hende.

"Jeg kontaktede LM, og der gik ikke mere end to-tre dage, så fik jeg et meget positivt svar fra Christian, som er missionskonsulent. Efter vi havde talt i telefon sammen, var han i Tanzania og havde møder med missionærene. Da han kom tilbage, fortalte han, at han ikke havde nævnt, at jeg var interesseret, men at flere af missionærene på den tur havde nævnt for ham, at der var et behov for undervisning blandt nomader. Hvor vildt var det lige?"

Derfra gik det hurtigt. LM så et behov for undervis-

døre i den proces. Min frygt for, om jeg nu skulle til at sparke døre op og overbevise nogen om mit kald, blev gjort til skamme."

Ikke alene i Tanzania

Lige nu går hun på LMH for at forberede sig til missionæropgaven, og den 10. januar er der udsendelsesfest for hende i Kirken ved Søerne. Det bliver dog uden deltagelse af hendes mor og far, der i mellemtiden er rejst til Tanzania for at stå for ombygningen af byggerierne ved den tidligere danske skole i Iringa.

"Ja, det var jo lidt underligt. Vi havde jo regnet med, at de skulle hjælpe mig med at pakke, for det har de jo erfaring med. Og alle mine ting står hos dem," siger hun med et smil og tilføjer:

"Men det er helt o.k. Nu får jeg dem jo tæt på for en tid, så det bliver rart."

Selv om Charlotte rejser ud som single-missionær, er hun ikke bange for at være alene.

"De overvejelser, jeg havde, er blevet afklaret i processen, så jeg får den bedst mulige start. Jeg kommer ikke til at stå alene. Der er nogle, jeg skal samarbejde tæt med derude," siger hun.

Og så har hun sin menighed i Silkeborg, der bakker hende op og beder med.

"Jeg kan ikke andet end glæde mig over Guds timing, og at det faktisk er svært for mig at skulle sige farvel på en måde, jeg aldrig har oplevet før. Gud kunne ikke bruge mig, før jeg havde den uddannelse, han skulle bruge, og den menighed, jeg hører til i, og før jeg følte, jeg havde rødder et sted. Jeg skulle have en klar følelse af, at der er et sted, jeg kan komme hjem til, en menighed, jeg har så god en relation til, at det ikke ryger ud i sandet, og et netværk, som ikke mister interessen."

"Det at have oplevet at være en del af en menighed, hvor man hører til, er virkelig betydningsfuldt, når man skal være med til at bygge nye menigheder – at man selv ved, hvad det er at høre til, at der er et sted, man kan kalde et åndeligt hjem."

Der har kun været åbne døre i processen. Min frygt for, om jeg nu skulle til at sparke døre op og overbevise nogen om mit kald, blev gjort til skamme

Charlotte Bech

ning af nomader, fordi det er afgørende for at oplæres i den kristne tro, at de lærer at læse i Bibelen. Desuden har den lutherske kirke brug for støtte i deres kald til mission og diakoni blandt nomader. Derfor blev det besluttet, at den unge lærer skal sendes til Dar es Salaam, hvor der er en kirke, der arbejder blandt nomader i området.

"Der har kun været åbne

FOTO: KARIN BORUP RAVNBORG

Udsendelsesfest

Søndag den 22. november kl. 13:30 på Efterskolen Solgården, Vardevej 68, 6880 Tarm

Merete og Roar Steffensen

udsendes til tjeneste i Peru

Sognepræst Jens Ole Christensen prædiker, og der vil være mulighed for at bringe en hilsen til Merete og Roar

Hold øje med eventuelle ændringer og tilmelding på grund af corona på LM-Vestjylland.dk

DEN GODE BALANCE MELLEM INDIVID OG FÆLLESSKAB

CARSTEN HJORTH PEDERSEN

Ethvert menneske er en halvø

20 idéer til god individualisme og sunde fællesskaber

LogosMedia | 136 sider | 149,95 kr.

»Jeg synes, Carsten Hjorth Pedersen kommer med en tydelig diagnose på vores tid og os selv, men også med mange gode forslag til medicinering og behandling. Der findes ikke én enkelt løsning.«

TRO & MISSION

SÆT DAGS- ORDENEN FOR SKÆRMTID I FAMILIEN

ANDY CROUCH

Den teknologibevidste familie

LogosMedia/KLF | 224 sider | 199,95 kr.

»Bogen kommer ikke med teknologiforskrækkede pegefingre. Faktisk er den meget ærlig omkring, at det er en konstant kamp, og at man ikke vinder alle slag.«

TRO & MISSION

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

LISBETH GRAVERSEN ►► Jeg er spændt på, hvad Gud viser mig af opgaver og muligheder fremover, men jeg keder mig aldrig, og jeg vil fortsætte med at bede for børnene

Der var også en opgave til mig

På grund af sygdom måtte Lisbeth Graversen droppe forkyndelsen i børneklubben, men fik i stedet andre opgaver

Lisbeth Graversen er taknemmelig for, at hun har kunnet være en del af børneklubben i Skjern i så mange år.

AF OLE SOLGAARD

»Det er da lidt vemodigt at stoppe. Det har varmet mig ubeskriveligt, når jeg møder børn på gaden, der råber 'hej, Lisbeth! Den slags bliver der mindre af nu – og det vil jeg savne,« erkender Lisbeth Graversen.

Hun kom som 22-årig til Skjern i 1980 og blev hurtigt spurgt om at være med i LM's juniorarbejde i byen. Ikke længe derefter valgte hun i stedet at lægge kræfterne i børneklubben. Og det fortsatte hun med, indtil hun stoppede i august i år.

Sygdom og ændrede opgaver

De første mange år udfoldede Lisbeth med stor glæde bibelteksternes budskab for børnene. Men på grund af en svulst i hjernen, der havde sendt hende på førtidspension, blev det efterhånden for svært for hende at huske, hvad hun skulle sige.

Derfor måtte hun i 2005 droppe tekstarbejdet, men i stedet fik hun en række andre opgaver i børneklubben, hvor både hun og de øvrige ledere normalt møder op hver uge.

Lisbeth har været den, der kom før tiden og gjorde klar, ordnede kage og saft til

børnene og ryddede op, ligesom hun i tidens løb har kørt mange børn, ikke mindst nydanskere, frem og tilbage fra børneklub. Hun har også jævnligt besøgt børnefamilierne og fået gode snakke med dem.

»Jeg er taknemmelig for, at Gud har kunnet bruge mig, og at de andre ledere har fundet gode opgaver til mig undervejs. Jeg har følt mig som en del af det, selv om der er meget, jeg ikke kan, og selv om jeg ikke er nogen sprællemænd,« fortæller 62-årige Lisbeth.

»Men børn kan også godt lide ro, tryk og nær-vær, og det har du i høj grad bidraget med,« indskyder børneklubleder Anne Gren Jensen fra sidelinjen. Hun har sat stor pris på Lisbeths trofaste engagement og gode kontakt med børnene.

Den vigtige mission har holdt mig i gang

Begge ledere fremhæver det fortrolige fællesskab, de får med børnene, når de sidder sammen med dem ved bordene i missionshuset og får en snak om løst og fast.

»Jeg kan godt lide børn. Det er skønt at opleve deres lyst til at stille spørgsmål, også når vi snakker om Jesus. De nævner også ting, vi skal bede om. Børns frimo-

dighed er ikke blevet mindre gennem årene, og det glæder mig,« siger Lisbeth.

»Når jeg er på vej til børneklub, tænker jeg nogle gange: 'tænk, at jeg kan være med Jesus på arbejde.' Jeg ved godt, at han altid er med os, uanset hvad vi laver, men det er da ikke mindre, når vi læser, synger og snakker om ham.«

»Vi har det allervigtigste budskab til børnene. Det er stort, at Jesus elsker dem, at han døde og opstod både for mine og deres synder, at vi må bede til ham, og at han ønsker at være sammen med os alle sammen i evigheden. Jeg er selv blevet opbygget af Guds ord, som vi har delt med børnene. Og man bliver så glad af at synges med børnene om Jesus,« understreger Lisbeth.

Nye udfordringer og muligheder

Gennem de 40 år har Lisbeth naturligvis mødt mange nye børn, oplevet en del lederskift, mange nye sange og ændrede arbejdsformer og rammer.

De første år holdt børneklubben til på den kristne friskole i byen, men i 1995 splittede man sig op og holdt børneklub tre steder i byen, i private hjem, med

henblik på at få flere børn med, også fra hjem, der ikke kom i kirke eller missionshus. I en periode på seks år lagde Lisbeth selv hjem til en af klubberne.

Da der efterhånden var 14 børn i ét hjem, valgte man i 2005 at samle alle børn i missionshuset. Det gav mulighed for at kunne lave aldersinddelte grupper, når bibelteksten skulle gennemgås. For tiden samler børneklubben 30-35 børn i tre- til ti-årsalderen.

»Jeg glæder mig også over, at der er kommet ungledere, der typisk går i 8. klasse, med i børneklubben. Det giver en god dynamik, fordi de forskellige roller og opgaver er klart fordelt, så vi alle ved, hvad vi skal bidrage med,« siger den afgående børneklubleder.

Et redskab i Guds store hænder

»Jeg er spændt på, hvad Gud viser mig af opgaver og muligheder fremover, men jeg keder mig aldrig, og jeg vil fortsætte med at bede for børnene.«

»Jeg vil så gerne være et redskab i Guds store hænder. Han har sat alt ind på at frelse mennesker. Vi får lov til at sige Guds ord, også hos børnene – og så er det Gud, der giver væksten.«

LONE HØJLAND ►► Jeg er helt vild med spørgsmålene og den måde, de er formuleret på

Vores drenge blev vilde med at læse i Bibelen

For familien Højland i Frederikssund er hæftet "Hæng ud med Gud" blevet en hjælp til at læse i Bibelen og tale om troen sammen

AF KARIN BORUP RAVNBORG

"Familieandagter har altid været en udfordring for os. Vi er ikke lige dem, der sidder og laver perleplader herhjemme. Desuden har vores ældste søn, Andreas, adhd. Så det at skulle sidde stille og læse i Bibelen sammen med to livlige drenge har ikke været særligt nemt."

Sådan fortæller Lone Højland fra Frederikssund, som er gift med Jan og mor til to drenge, Daniel på ti og Andreas på 12 år. På et tidspunkt talte hun med sin svigerinde, som gav hende et par hæfter, de havde været meget glade for at bruge i hendes familie. Materialet, som LMBU er medudgiver af, hedder *Hæng ud med Gud* og er en slags bibellæseplan, der skal hjælpe familier med at få læst i Bibelen sammen.

"Efter vi er begyndt at bruge hæftet, har vores andagtsliv været noget helt andet," siger Lone Højland. Familien har fulgt bibellæseplanerne i snart to år og er vilde med det.

"Drene er virkelig grebet af det, vi læser sammen, og de små korte stykker passer rigtig godt til vores familie. Vi læser ikke i hæftet hver dag, men i hvert fald flere aftener om ugen."

Hyggetid i sofaen

Aftenritualet hjemme i rækkehuset hos familien Højland foregår sådan: Klokkerne 20 gør drengene sig færdige til at komme i seng. Når de er klar, kravler familien sammen i sofaen og læser dagens bibeltekst sammen. Efter bibelteksten er der en kort forklaring og et spørgsmål til at få samtalen i gang, inden familien slutter af med en bøn.

"Lige nu er vi i gang med Markus-evangeliet, hvor vi læser om de mange undere, Jesus gjorde. Og det gode ved det er, at der kun er én historie og én pointe hver gang. Jeg er helt vild med spørgsmålene og den måde,

"Efter vi er begyndt at bruge *Hæng ud med Gud*, har vores andagtsliv været noget helt andet," siger Lone Højland. Ud over forældrene Lone og Jan består familien fra Frederikssund af Daniel (10) og Andreas (12).

de er formuleret på. I går snakkede vi om, hvad det er, man kan være bange for. Vi har også talt om, hvad det vil sige at tro, hvordan det er at være kristen, når man er barn, hvad man kan gøre her og nu, og hvad man ikke skal gøre," siger Lone Højland.

Noget, der også fanger børnene, er, når der indimellem er små quizzer eller opgaver til de enkelte bibeltekster.

"Da vi læste i Første Mosebog, skulle vi finde de ti ældste mænd i Bibelen og liste

dem op. Så gik der sport i at bladere rundt i Bibelen sammen og lede efter det. Det fik vi meget sjov ud af."

Drop den fromme facade

"Jeg må da også blankt erkende, at nogle aftener er drengene så ukoncentrerede, at det går helt i fisk. Glansbilledet og alt det fromme, man som forældre synes, man skal sætte op, holder ikke altid. Men andre gange er de opmærksomme og byder ind, og så er det med at gribe muligheden for en god snak."

En anden styrke ved hæftet er ifølge Lone Højland også, at man kommer godt rundt omkring mange forskellige tekster i Bibelen – ikke kun de klassiske bibelhistorier, men også de dramatiske steder, som oftest er sorteret fra i mange børnebibleser.

"Det er ikke poleret og pænt. Vi læste også om Johannes Døbers hoved på et fad. Sådan! Der er saft og kraft i Bibelen – det springer vi ikke over. Vi har også læst fra Jobs Bog. Umiddelbart kan man tænke: Hvilke

forældre læser Ige Jobs Bog med deres børn? Men det greb dem bare at høre om det, der skete med ham. Det fik vi rigtig meget ud af."

Hjælp til den svære snak

De to drenge går på en kommunal folkeskole, hvor de møder mange andre holdninger fra deres klassekammerater og lærere, som de kommer hjem og fortæller om.

"Så er det vigtigt at tage en snak med dem om: 'Hvem var Jesus? Er han den, han siger, han er, eller

►► Efter vi er begyndt at bruge hæftet, har vores andagtsliv været noget helt andet. Drengene er virkelig grebet af det, vi læser sammen, og de små korte stykker passer rigtig godt til vores familie

Lone Højland

var han bare en almindelig mand, der gjorde en masse godt?" siger Lone Højland og fortæller, at der også er flere gode temaartikler som hjælp til at snakke med børnene om ting, der kan være lidt svære at snakke om.

"Sidste år var der en artikel om, hvad Halloween egentlig betyder. Drengene havde plaget om at måtte være med ligesom deres klassekammerater, og selv om vi fortæller dem, at vi ikke bryder os om det som kristne, kan man godt føle som forældre, at man bliver overvældet og overhalet indenom. Da var artiklen en stor hjælp at læse sammen, og den gjorde et stort indtryk på vores drenge," siger hun.

Hæng ud med Gud er et samarbejde mellem

- Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler
- Bibellæser-Ringen
- Indre Missions Famillearbejde
- Evangelisk Luthersk Mission
- Luthersk Missions Børn og Unge

Det første *Hæng ud med Gud*-hæfte udkom i 2. kvartal 2019.

Projektet er støttet af Borgfonden. Hæfterne udkommer fire gange om året. Det henvender sig til familier med børn på otte til tretten og byder på korte bibeltekster, aktiviteter og inspiration til fælles refleksion og samtale.

Julerabat – halv pris netop nu: Hvis man tegner abonnement inden 15. december 2020 på "Family"-pakken, kan man få et års abonnement for kun 125 kroner.

Læs mere på: www.hængudmedgud.dk/abonnement

TEMA | TAL OM TRO I MENIGHEDEN

ANNE LOTTE MOURIDSEN ►► At det ikke falder kristne naturligt at tale om tro, er en afspejling af en verden, hvor åndelighed ikke fylder ret meget

Samtaler om tro på lejrprogrammet

Små kønsopdelte grupper, samtalekort og gåture skulle fremme snakke om livet med Gud

AF KAJA LAUTERBACH

"Mange af os er kommet i menighed sammen i en årrække, men det er ikke ensbetydende med, at vi naturligt taler sammen om det, vi hører."

Det siger Anne Lotte Mouridsen fra Hillerød Frimenighed. Hun forklarer, at der lige efter gudstjenesten om søndagen foregår mange ting, og tilføjer, at måske er kirkekaffen heller ikke det oplagte sted til en dybere samtale.

For et år siden blev den bibelstudiegruppe, som hun og hendes familie er en del af, imidlertid bedt om at arrangere årets menighedsweekend.

"Vi blev meget hurtigt enige om, at fællesskabet skulle være i centrum. Vi vil gerne, at menighedslejren skulle være anledning til, at man lærte hinanden bedre at kende, og der skulle også være plads til at dele trosliv," siger hun.

"En weekendlejr er en oplagt chance, men det skal i programmet, for ellers kommer samtalerne meget hurtigt til at handle om fodbold og sommerferie, for det fal-

Lørdag eftermiddagen på menighedslejren var der andagt og lovsang i skoven. På gåturen derud hang der sedler i træerne med emner til samtale.

"Her ville vi gerne, at de større grupper også blev et forum for at dele liv og tro. Derfor havde vi valgt at hænge nogle kort i træerne på ruten med emner til samtale," siger Anne Lotte.

Det kunne for eksempel være, hvad man havde fået ud af bibeltimerne om formiddagen.

Trosstyrkende

Det er Anne Lottes klare opfattelse, at deltagerne på weekendlejren var glade for, at fokus var så stærkt på fællesskab og åndelig samtale. Hun synes også selv, at det både er trosstyrkende, berigende og befriende at dele erfaringer.

"Nogle gange går man måske og tænker, at det kun er mig, der har det her problem. Da er det godt få sat ord på og at kunne spejle sig i andres erfaringer," siger hun.

der os meget mere lige for."

47-årige Anne Lotte Mouridsen tror, at en af grundene til, at det ikke falder kristne naturligt at tale om tro, er en afspejling af en verden, hvor åndelighed ikke fylder ret meget.

Gennemgående grupper

Planlægningsudvalget valgte at dele deltagerne på weekendlejren op i grupper for kvinder og mænd. Anne Lotte forklarer, at tanken bag det var, at kønsopdelte grupper åbner op for en anden frimodighed og en anden snak, end når kvinder

og mænd er sammen.

Ud over programlagte walk and talk-seancer, hvor der blev lagt op til at dele tro og liv, var grupperne også gennemgående ved praktiske opgaver og forskellige aktiviteter.

"Vi tænkte, at jo mere man mødes i en lille fast gruppe, desto tættere kommer man på hinanden," siger hun.

"Vi foreslog, at samtalerne foregik på gåture i skoven, da det er vores erfaring, at det giver en anden samtale, når man går sammen, end når man sidder stille," siger Anne Lotte.

De var imidlertid opmærksomme på, at nogle måske skulle have mere hjælp for at komme i gang med at snakke sammen, og derfor havde de formuleret forslag til nogle emner, som man kunne tale sammen ud fra.

Samtalekort i træerne

Lørdag eftermiddag tog alle lejrdelegerne i skoven. Målet var et græsareal ved Grib Sø et par kilometer fra lejren, hvor der var andagt og lovsang. Turen foregik på gåben i grupper, hvor en kvindegruppe, en mandegruppe og en håndfuld børn fulgtes ad.

"Samtaler mellem kristne brødre og søstre kan være med til at bygge bro mellem gudstjeneste og hverdagsliv," siger Anne Lotte Mouridsen.

"Samtaler mellem kristne brødre og søstre kan også være med til at bygge bro mellem gudstjeneste og hverdagsliv. Når man taler om det, man har hørt, bliver det mere jordnært og kommer ned i hjertet."

Netop derfor anbefaler hun stærkt at mødes i en bibelstudiegruppe.

"I den bibelstudiegruppe jeg selv er i, mødes vi hver anden tirsdag. At vi mødes jævnligt gør, at vi netop kommer tæt på hinandens hverdag, og det oplever jeg er af stor værdi, fordi vi der kan dele vores liv og trosliv sammen og bede for hinanden."

Kristne har brug for at sætte ord på deres tro

Tidligere frimenighedspræst: Det falder ikke naturligt, og derfor er der brug for at sætte det i rammer

Det er vigtigt, at kristne taler sammen om tro. Både for at holde deres egen tro i live og for at styrke, vejlede og opmuntre hinanden.

Det fastslår Peter Leif Mostrup Hansen. Med udgangen af oktober stopper han som projektmedarbejder i LM's projekt Discipel 24-7 og er nu forstander på KFS' Ledertræningscenter.

"Selv om det er vigtigt, falder det ikke altid naturligt for os, og derfor kan vi være nødt til at sætte det i rammer," siger han og forklarer, at snakken i det kristne fællesskab skal kunne favne mange ting. Det kan være alt fra snak om bold og biler, hækleøj og sorger, glæder og trosstof.

"De forskellige emner kræver imidlertid forskellige rammer. Nogle ting, de personlige og private, passer bedst ind i små fællesskaber – jo mindre desto større fortrolighed – men samtidig er det vigtigt med rammer i den store forsamling, hvor man kan sætte ord på dele af sin tro," uddyber han.

"Vi har nemlig brug for at høre troshistorier fra hinanden."

Gode rammer

Mulige rammer for åndelig snak i den store forsamling kan være kirkekaffe og "ordet frit".

Nogle kan dog opleve snakken ved kirkekaffen

som meget generel. Det ser Peter Leif Mostrup Hansen ikke noget forkert i:

"Kirkekaffe er ikke den gode ramme til dybe samtaler, men det er et sted at mødes, og hvis man fornemmer, at den, man taler med, gerne vil have en dybere snak, kan man måske spørge: 'Det vil jeg gerne høre mere om. Skal vi ikke mødes?'"

På samme måde kan "ordet frit" betyde "pinlig tavshed" nogle steder. I stedet for at opgive af den grund tror han imidlertid, man skal tillade lang tid med pinlig tavshed og for eksempel aftale med nogen, at de er klar til at tage ordet, hvis ingen andre gør det.

"Det er en måde at vise vigtigheden af at sætte ord på sin tro," siger han.

Brug for tilgivelse

Indtil i sommer var Peter Leif Mostrup Hansen frimenighedspræst i RandersKirken, og det er hans erfaring, at samtalen om de dagligdags emner er vigtig, for at kristne brødre og søstre kender hinanden og ved, hvad der fylder i de andres liv.

"Det er vi nødt til, hvis vi skal kunne opmuntre, formane og hjælpe hinanden åndeligt," siger han:

"Hvis vi ikke taler med hinanden, ender vi meget nemt med at tale om hinanden."

En del af det at være men-

neske er, at man gerne vil tage sig pænt ud over for hinanden.

"Det er en ærlig sag, men vi har brug for et sted, hvor facaderne kan falde. sådan at det kommer tydeligt frem, at vi alle har ting i livet, der ikke er pæne og gode, og at alle har brug for tilgivelse," siger den 39-årige forstander.

"Det er især afgørende over for de mennesker, der har vanskelige ting, de ikke kan skjule, for eksempel problemer i ægteskabet, ellers kan de virkelig føle sig udenfor."

Åndelig blufærdighed

Den tidligere frimenigheds-

TEMA

MARIANNE OLSEN ► Folk har meget at byde ind med. Det føler jeg åbner op, så alle tør stille spørgsmål, for det er ikke så teoretisk, at man ikke kan følge med

Fælles samtale om prædikenen er berigende

I Rødovre-kredsen er der fast sat 10-15 minutter af til en fælles snak med prædikanten

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Når prædikanten har sagt amen og sat sig ned, er det tid til det, LM i Rødovre kalder "samtale med prædikanten". Her kan man stille spørgsmål til prædikenen, men det er ikke sikkert, at det er prædikanten, der svarer. Alle kan nemlig byde ind, og det gør mange, oplever Marianne Olsen fra kredsens bestyrelse og Lise-Lotte Borello Jensen, der er en af mødelederne i kredsen.

"Der er folk, der oplever, at de bliver meget opbygget af denne snak, fordi den giver andre vinkler på prædikenen. Man hører ikke bare prædikenen og går hjem. Den sætter sig mere i tanker, fordi vi får talt om den," siger Lise-Lotte.

Helt nede på jorden

Kredsens samtaler med prædikanten er egentlig en mellemting mellem frit vidnesbyrd og spørgsmål til prædikanten, for det er også under dette punkt, at man kan dele et bibelvers, man er blevet glad for i ugens løb, eller foreslå en sang. Men oftest får kredsen sig en fælles snak om prædikenen på et niveau, hvor alle føler sig hjemme, siger Marianne: "Folk har meget at byde

Ved møderne i LM i Rødovre er der hver gang sat plads af til at dele bibelvers, foreslå en sang og stille spørgsmål.

ind med. Det kommer stille og roligt. Ofte er der en, der stiller et spørgsmål, som er helt nede på jorden – næsten som man kan svare ja eller nej til. De er ikke høj-teologiske. Det føler jeg åbner op, så alle tør stille spørgsmål, for det er ikke så teoretisk, at man ikke kan følge med."

Liselotte har også ofte op-

levet, at snakken fortsætter, hvis hun følges hjemad på cyklen sammen med en af de andre fra menigheden.

Trygge rammer

Rødovre-kredsen på Københavns vestegn er en af de mindre kredse i afdelingen. Her kommer der omkring 12 personer i alderen 30-76. Og forsamlingens størrelse

kan godt have betydning for, at det kan lade sig gøre at få en fælles samtale om prædikenen, erkender de to kvinder.

"Det er svært at svare på, om man skal være mange eller få. Hvis det var en stor kreds, var der måske også en håndfuld, der ville sige noget, men jeg ville nok selv opleve det anderledes. For

i Rødovre sidder vi jo ikke flere, end at vi kan se hinanden," siger Lise-Lotte og fortæller, at hun har hørt fra flere, der har forladt kredsen i tidens løb, at de savner dialogen med prædikanten.

"Jeg oplever, at vi føler os hjemme og er i trygge rammer. Vi er så få, at vi kender hinanden, og vi passer på

hinanden," siger Marianne og tilføjer at selv om hun ofte føler sig nervøs for at stille spørgsmål i andre forsamlinger, så gør hun det ikke til møderne i Rødovre.

Ikke en kaffe-snak

Kredsen har haft "samtale med prædikanten" ved de fleste møder i cirka tyve år, og punktet tager oftest ti-femten minutter af mødet, der ud over prædikenen også består af nadver, fællesbøn, sang og indledning. Kaffe og te står på bordene under mødet, og der er kage og mulighed for socialt fællesskab, tre kvarter før mødet begynder. Det betyder også, at man ikke glider over i kaffesnak under den fælles samtale om prædikenen, mener de to kvinder fra kredsen.

De er dog enige om, at det måske kan være en udfordring at få en god samtale, hvis der er små børn.

"Det kan måske blive for kedeligt for børnene, hvis det er for langt," siger Marianne, og Lise-Lotte, der er kommet i kredsen længst af de to, tilføjer:

"Vi har ikke nogen mindre børn i kredsen i dag, men vi har haft det. Dengang var børnene i et rum ved siden af," siger hun og foreslår, at børnene også kunne være med til at stille spørgsmål.

Fortæl, hvad du selv er blevet glad for

Bibelen opfordrer kristne til at dele tro og liv, derfor må det være vigtigt, mener tidligere LMH-lærer

Det er godt, hvis kristne opmuntrer hinanden, deler glæder og sorger og et bibelvers, hvor det er naturligt. Det mener Svend Åge Jacobsen fra Haderslev.

"Bibelen opfordrer os til at lade Kristi ord bo hos os i rigt mål, så vi med al visdom underviser og formaner hinanden (Kol 3,16)."

"Det ord har stået i mange udgaver af LM's sangbog. Det er en bibelsk hjertesag, og derfor må det også være en hjertesag i LM."

"I de gudelige forsamlinger, som LM til dels ud-springer af, var den kristne

samtale et af de bærende elementer."

Fortæl ud fra dig selv

Det er en fast del af den pensionerede LMH-lærers morgenbøn at bede om, at Gud må hjælpe ham "denne dag til at svare hver enkelt ret". "Bibelen siger, at vores tale skal være venlig og som der stod i den gamle oversættelse 'vindende' (Kol 4,6)."

"Det er lettere sagt end gjort, derfor beder jeg om Guds hjælp og vejledning. Tit må jeg erkende, at det åndelige aspekt slet ikke har været med, og at jeg slet

ikke har tænkt på det, men nogle gange er det med," siger han og advarer imod, at man presser bibelord ind i en samtale.

"Man skal ikke være hyklerisk eller over-from," slår han fast og tilføjer, at han oplever, at det er blevet lettere med alderen, fordi han ikke længere er så nervøs over at tale om Gud, som han var, da han var yngre.

"Det er min erfaring, at det er godt at holde bolden på egen banehalvdel – at fortælle om, hvordan man selv er blevet glad for et vers, eller hvordan man selv ser på

en situation. Det kan ingen tage fra en," siger han og bruger fodboldklubben Sønderjyske E's tidligere målmand som eksempel:

"Før i tiden var jeg meget nervøs før en kamp, men nu giver jeg alle bekymringer til Jesus", har han sagt til Tipsbladet.

Hjertet og kulturen

Svend Åge Jacobsen fortæller om Hans Agerbæk, der var præst i Thisted i 1830'erne. Agerbæk beskriver en kristen forsamling, hvor der ikke var mange, der havde store talegaver.

Alligevel opbyggede de hinanden med deres få ord og især med de mange salmer, som de kunne udenad.

Sådan oplever Svend Åge Jacobsen også i dag mange forsamlinger, hvor man let og frit taler sammen om livet med Gud. Han oplever dog også mange steder, hvor det slet ikke fylder.

"Det har jo først og fremmest noget at gøre med, hvad vores hjertes er fyldt af. Den åndelige samtale må springe ud af et åndeligt liv. Men det har også noget at gøre med kultur og tradition. Vi præger hinanden. Hvis

Også den, der føler, han har få ord, kan tale om troen, mener Svend Åge Jacobsen

en taler om åndelige ting, er det let at falde i og være med. Hvis ingen taler om det, kan det være svært at bryde isen." *n/m*

CARSTEN SKOVGAARD-HOLM ►► Hvis prædikantens alder er ligegyldig, er forkyndelsen blevet for steril og for livsfjern

Vi har brug for flere unge prædikanter

Hver generations tankemønstre og trosudfordringer må afspejles i forkyndelsen

AF CARSTEN SKOVGAARD-HOLM
UDVIKLINGSKONSULENT
CSH@DLM.DK

Er der en sammenhæng mellem prædikantens alder og hans forkyndelse? Eller er prædikantens alder "neutral"?

Som regel er der en sammenhæng. Andet vil være underligt. Det virker ikke naturligt, hvis en 25-årig prædikant som en 71-årig – eller omvendt. Der kan komme nærmest noget tragikomisk over en prædikant, hvis han prøver at påtage sig en anden rolle end den, der svarer til hans alder. Den ældre, som bliver overgearret ungdommelig i sit sprog, eller den unge, som tiltager sig en aldersmæssig pondus, som gør ham gammelklog.

Hvis prædikantens alder er ligegyldig, er forkyndelsen blevet for steril og for livsfjern. Vist må prædikanten gerne bestræbe sig på, at han som person er tilbagetrukket i forhold til forkyndelsens indhold. Han skal ikke prædike sig selv. Men han må samtidig gerne være menneske som prædikant. Rigtigt menneske. Ellers går der for meget upersonlig snakkemaskine i det. At være menneske som prædikant er at lade forkyndelsen tage farve af sine egne erfaringer og sit eget liv. Her spiller alderen ind.

Aktuel dagsorden

Derfor gør det noget, at gennemsnitsalderen blandt de kaldede prædikanter i Luthersk Mission (LM) er høj. For høj. Den ligger i under-

"Forkyndelsen bliver på mange måder de "briller", som vi ser tilværelsen igennem. Derfor er det yderst vigtigt, hvilke glas der sidder i disse briller. Og disse brilleglas er præget af blandt andet prædikantens alder," siger Carsten Skovgaard-Holm.

kanten af de 60 år, ifølge *Tro & Mission* foråret 2019. Det hører dog med til billedet, at der en del steder jævnligt bliver brugt yngre prædikanter, som ikke er decideret LM-kaldede.

Den aktuelle dagsorden er ikke at udskamme seniorprædikanterne. Der er fortsat meget godt stof i mange af dem på grund af netop moden, erfaring og opsamlet livsvisdom. Der er ikke for mange ældre prædikanter, men for få unge. Omkring en fjerdedel af prædikanterne i LM er over 70 år, men kun cirka en fjerdedel er under 50 år. Det gør noget ved forkyndelsen.

Forkyndelsens brilleglas

Ved rigtig mange af vores møder og gudstjenester bruger vi meget tid på forkyndelsen. Prædikanten fylder meget i LM og skal gerne gøre det. LM's første kerneværdi er *Frit evangelium* – det skal forkyndes. Vi

tror på, at forkyndelsen skaber troen og former kristenlivet. Forkyndelsen og det, den gør ved os, er særdeles vigtig. Sådan som forkyndelsen er, sådan bliver vi som kristne. Sådan kommer vi til at handle, sådan kommer vi til at tænke, sådan kommer vi til at forstå.

Der er naturligvis mange ting i livet, som danner os. Heldigvis og desværre. Men med udgangspunkt i vores menighedsliv bliver forkyndelsen alligevel på mange måder de "briller", som vi ser tilværelsen igennem. Derfor er det yderst vigtigt, hvilke glas der sidder i disse briller. Og disse brilleglas er præget af blandt andet prædikantens alder.

Tilhørernes oplevelse afhænger ikke så meget af den enkelte prædiken. Men over tid er det godt for forkyndelsen i en menighed, hvis aldersspredningen blandt prædikanterne nogenlunde matcher den generelle aldersfordeling blandt tilhørerne.

På bølgelængde

Naturligvis kan en ung prædikant forkynde for ældre mennesker, og en ældre prædikant kan forkynde for unge. Ellers så det helt galt ud for os. Det handler ikke kun om alder. Faktisk kan unge nogle gange godt lide at høre forkyndelse fra en prædikant,

der har levet mange år, og som derfor kan prædike med erfaringens gode tyngde.

Omvendt kan det også være en glæde for ældre at lytte til en ung prædikant. Det kan virke som et frisk pust, og der kan være et ungdommeligt pulsslag i forkyndelsen, som bliver til opmuntning for den ældre.

Men der er alligevel noget med at være på bølgelængde. Vi må forvente, at en pensionist er mere på bølgelængde med andre pensionister. Desuden at en ung studerende mere er på samme frekvens som andre unge studerende.

Det handler om ...

Det handler om identifikation. Kan tilhørerne identificere sig med det liv, som skinner igennem prædikantens forkyndelse? Eller kommer det til at virke fremmed, irrelevant og distancerende? Der bliver efterlyst forkyndelse, som er tæt på hverdagen. Hvis man som tilhører mest lytter til prædikanter fra en meget anden aldersgruppe end ens egen, kan det forstærke oplevelsen af, at det er fjært fra hverdagen. For prædikanten og tilhøreren lever meget forskellige hverdage.

Det handler om eksempler. Måske bruger prædikanten eksempler fra livet i sin prædiken til at illustrere

egen livshorisont, som først og fremmest har ens egen alder som omdrejningspunkt – plus/minus. Befinder tilhøreren sig aldersmæssigt et andet sted, siger referencerne måske ikke tilhøreren så meget.

Det handler om tankemønstre. Vi har generelt et andet tankemønster, alt efter hvilken alder vi er i. Vores tankemønstre er ikke det samme hele voksenlivet igennem, det ændrer sig undervejs.

Det handler om trosudfordringer. Der er forskel på, hvilke trosudfordringer vi har. En ung studerende i en storby har nogle bestemte trosudfordringer. Det skyldes måske noget af studiets faglige indhold, som sætter den kristne tro under pres. En håndværker på 45 år har nogle andre trosudfordringer. Det kan være arbejdsfællesskabet eller forretningsmetoderne, som sætter hans tro under pres. De forskellige aldre og situationer kræver forskelligt trosforsvar. Skal forkyndelsen imødekomme de forskellige aldersgrupper i forhold til trosforsvaret, er der derfor brug for forskellig forkyndelse – og derfor også for prædikanter i forskellige aldre.

Fokus på rekruttering

På landsplan i LM bliver der for tiden sat fokus på den brændende platform, som handler om mangel på unge forkyndere. Sidste år blev der udarbejdet en udvalgsrapport med titlen *Kaldelse af unge prædikanter i Luthersk Mission*. LM's Lærerråd drøftede sagen i begyndelsen af september i år, og et udvalg skal i den kommende tid arbejde med at udvikle på rapportens konklusioner. Jeg håber, det kan føre frem til initiativer, som kan styrke rekrutteringen af nye, unge prædikanter.

Lokalt er det vigtigt at kigge efter spirende forkyndernåde-gaver og i praksis fremelske og afdække dem. Det kan ske ved at spørge unge mænd om mindre "prøveforkynderopgaver", opbyggelige indlæg og lignende. Mest af alt må vi bede om dømmekraft og frimodighed til at kalde nye prædikanter.

►► At være menneske som prædikant er at lade forkyndelsen tage farve af sine egne erfaringer og sit eget liv. Her spiller alderen ind

Carsten Skovgaard-Holm

nogle af pointerne i forkyndelsen. Disse eksempler vil typisk være præget af den alder eller den generation, man som prædikant befinder sig i. Det behøver ikke være et problem. Men som tilhører har man alligevel også brug for at høre eksempler, som har en landingsbane i ens egen alder. Ellers bliver det let oplevet som eksempler fra en anden verden, og man har svært ved at finde sig hjemme i dem. Det bliver ikke rigtig "mig", prædikanten taler til.

Det handler om referencer. En prædikant kan referere til begivenheder, personer eller andet i tilværelsen for at underbygge noget i forkyndelsen. Disse referencer vil – naturligvis – ofte være hentet fra prædikantens

FOTO: PAKHERE.COM

Fokus på rekruttering

I LM bliver der for tiden sat fokus på den brændende platform, som handler om mangel på unge forkyndere.

Sidste år blev der udarbejdet en udvalgsrapport med titlen *Kaldelse af unge prædikanter i Luthersk Mission*. LM's Lærerråd drøftede sagen i begyndelsen af september i år, og et udvalg skal i kommende tid arbejde med at udvikle på rapportens konklusioner. Blandt andet vedrørende rekruttering af unge prædikanter.

KIRKE ▶

FORMANDEN FOR RIGSFORBUNDET ▶▶ Jeg synes ikke, korset er opsigtsvækkende. Fotografens fortolkning var "rabiati"

Blev bedt om at fjerne kors på skolefoto

Det er toppen af isbjerget, siger kirkeoverhoved

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

En 15-årig, svensk dreng blev bedt om at tage det kors, han havde hængende om halsen, af, da klassen skulle have taget skolefoto. Det fortæller den svenske avis *Dagen*.

Den 15-årige, der sammen med sin familie ønsker at være anonym, fortæller, at fotografen mente, at korset kunne være krænkende.

Toppen af isbjerget

Sagen blev straks anmeldt til den svenske ombudsmand for diskrimination. Ifølge elevens far, der er engageret i Svenska Kyrkan, indgav de en anmeldelse af principielle grunde:

"Det er vigtigt at reagere på den umusikalitet, der findes, når det gælder religion – ikke mindst over for børn og unge," forklarer han og spørger retorisk, hvad der ville være sket, hvis en elev var blevet bedt om at tage sit tørklæde eller sin davidsstjerne af.

Også den svenske kirkes overhoved, ærkebiskop

Opfordringen til, at drengen skulle tage korset af, ligger inden for den billedpolitik, som Sveriges Elevfotografers Rigsforbund har besluttet.

Antje Jackelén, er gået ind i sagen, som hun kalder upassende, men ikke overraskende:

"Jeg tror, det er toppen af et isbjerg, som vi ser her."

En rabiati fejl

Skolens rektor forklarer, at fotografen, der var ny i jobbet, har lavet en fejl: "Firmaet har taget ansvaret på sig. Der var tale om en enkelt fotograf, som lavede en fejl."

Fotografens opfordring ligger dog inden for den billedpolitik, som Sveriges Elevfotografers Rigsforbund har besluttet. Her hedder det, at "bannere, skilte, tøj eller andre genstande med

MODELFOTO: ISTOCKPHOTO

racistiske eller diskriminerende budskaber samt politiske og religiøse budskaber" ikke er tilladte.

Men til svenske *Dagen* indrømmer formanden for rigsforbundet, at han ikke

synes, korset er opsigtsvækkende, og at fotografens fortolkning var "rabiati". Han åbner for, at rigsforbundet vil ændre deres politik:

"Vi har måske ikke tænkt nok over dette spørgsmål."

Sjælesørger ansat som ny landsformand for Blå Kors

På sit landsmøde i Odense den 26. september valgte Blå Kors teolog, sjælesørger og foredragsholder Dan Månsson til ny landsformand.

"Jeg er meget taknemmelig for valget til formand og stolt af at være med i et professionelt diakonalt arbejde blandt mennesker i alle aldre," siger han.

"Jeg ønsker at arbejde for, at det også i årene fremover vil være muligt for Blå Kors Danmark med høj faglighed at hjælpe mennesker, hvis liv er påvirket af alkohol på en negativ måde, både børn, unge og voksne. Blå Kors Danmark skal fortsat være en innovativ og forandringsvillig diakonal organisation, som evner at møde mennesker dér, hvor de er. Det indebærer også, at vi skal være udsattes talerør, så de ikke marginaliseres yderligere af samfundet."

Dan Månsson har været medlem af Blå Kors' hovedbestyrelse siden 2009. Som formand afløser han Sven-Erik Jørgensen, der har været formand i syv år.

Blå Kors kan i år fejre 125-års jubilæum i Danmark. Det var planen, at jubilæet skulle fejres på dette års landsmøde, men på grund af corona er fejringen udskudt til foråret 2021. *kl*

Retten til Liv ansætter ungdomssekretær

Retten til Liv har ansat 22-årige Jonathan Vigilius i en nyoprettet stilling som ungdomssekretær.

Jonathan Vigilius, der studerer teologi i København, er overbevist om, at livet begynder ved undfangelsen. For ham er abortmodstand et spørgsmål om det

ufødte barns grundlæggende menneskelige ret til at leve.

"Jeg oplever, at mange jævnaldrende i mit netværk kender til Retten til Liv, men uden at de finder det naturligt aktivt at gå ind i forsvaret af det ufødte barns ret til at leve. Det er min bøn og mit mål, at jeg gennem mit arbejde kan få fat i unge, der har hjerte for dette arbejde, og give dem værktøjerne til at tage aktiv del i sagen," siger han.

Jens Vindum er formand for Retten til Liv. Han fortæller, at de længe har haft et ønske om at engagere flere unge til at gå i aktiv dialog om abort i deres hverdagsliv:

"Opgaven som ungdomssekretær kommer i første omgang til at bestå i at skabe nye netværk for unge, men da stillingen er helt nyoprettet, kommer Jonathan til selv at spille en aktiv rolle i udviklingen af den." *kl*

Fyring af skolelærere var ikke ulovlig

Voldsomt sprogbrug var baggrund for afskedigelse af kristen lærer – ikke hendes tro, vurderede engelsk arbejdsret

Det handlede ikke om engelske Kristie Higgs' kristne tro, da hun blev fyret som lærer fra Farmor's School efter at have delt to Facebook-opslag, hvor hun udtrykte bekymring for et undervisningsmateriale i seksualundervisning.

Det afgjorde arbejdsretten i sagen, der blev omtalt i sidste nummer af *Tro & Mission*. Higgs' havde på sin lukkede Facebook-profil delt to opslag, der i kraftige vendinger udtrykte bekymring over materialet, som hun mente promoverede LGBT-synspunkter. Face-

book-profilen stod under hendes tidligere efternavn, og opslagene nævnte ikke skolen. De to opslag blev dog alligevel givet videre til skoleledelsen af en anonym person, hvorefter Higgs blev bortvist. Hun blev kort efter fyret for diskrimination og for at skade skolens ry.

Sprogbrug ikke tro

Siden indgav hun sagen for arbejdsretten. Retten gav dog skolen medhold og tilføjer, at fyringen ikke var diskrimination af tro.

Arbejdsretten lagde vægt på, at de to opslag, som

Higgs ikke selv havde forfattet, men delte, havde et meget kraftigt sprogbrug, som i deres opfattelse var designet til at provokere. I opslagene hed det blandt andet, at "med hjælp fra moderne undervisningsmetoder ødelægger LGBT-flokkens normale børns sind ved at promovere mental sygdom", og "venstrefløjens har kapret læringsmiljøet og insisterer på at proppe deres perverse syn på flydende køn ned i halsen på uskyldige skolebørn, der på statens foranledning er tvunget til at være publikum".

Sådan en ordlyd ville med god ret lede folk, der læste opslagene, til at konkludere, at Higgs var homofob og transfob, mente retten. Det fremgik dog også, at retten ikke fandt grund til at tro, at hun faktisk var det.

Skolens talsmand gav i retten udtryk for, at skolen ikke ville være skredet til handling, hvis Higgs blot havde udtrykt, at hun ikke troede på, at man kunne ændre sit biologiske køn, og at hun ikke gik ind for samkønnet ægteskab.

Kristie Higgs har besluttet at anke sagen. *n/m*

Nye biskopper valgt i Grønland og Helsingør Stifter

I oktober er der valgt nye biskopper i to af Den danske Folkekirkes 11 stifter.

I Grønland tiltræder 43-årige Paneeraq Siegstad Munk den 1. december. Paneeraq Siegstad Munk er bachelor i teologi ved Grønlands universitet og blev præsteordineret i 2004. Hun har været præst i en række forskellige byer og siden 2017 provst i Provstefarfik Kujataa.

I Helsingør Stift tiltræder provst Peter Birch, Gentofte, den 1. februar 2021. Han blev valgt med 53 procent af stemmerne i første valgrunde. Ud over at være provst i Gentofte er han også formand for Danmarks Provsteforening.

Begge de nye biskoppers forgængere har siddet på posten i 25 år. *kl*

Aarhus
Studievenlige lejligheder

Lyse og rummelige lejligheder i grønne omgivelser til en fornuftig pris. Velegnet både til par og som delelejlighed - i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.

Tjek ind på vores hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.

Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

Nyttehaver
Grønne områder
Delebil
Lynhurtigt fibernet

Følg LM på Facebook
facebook.com/dlmdk

Jakobs Blomsterforum

Farvervej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

LivogJob
Stubbekøbing

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

Frederiksborg Apotek

Slotsgade 26, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 56 00
apoteker Troels Ingemann
www.frederiksborg-apotek.dk

Åbent alle dage i året kl. 8-21

LM's Børnehus
viser vejen

LM's Børnehus i Græsted søger ny leder

Da vores leder gennem 13 år har besluttet at forlade arbejdslivet, søger vi en ny leder pr. 1. marts 2021.

Læs vores annonce på hjemmesiden www.lmbh.dk

Lærer/lærerstuderende søges

Brødremenighedens Danske Mission (BDM) søger lærer eller lærerstuderende til at undervise dansk missionærpar's børn (3./5.klassetrin) i Tanzania. Vi søger også en **volontør** til pasning af parrets yngste søn på 4 år.

Se mere på www.bdm-dk.dk eller kontakt general- og missionssekretær Jens Peter Rejkjær på tlf. 26 12 51 05 eller jpr@bdm-dk.dk

 BRØDREMENIGHEDENS DANSKE MISSION

Lukas-Skolen i Vejle søger ny skoleleder

Er du vores nye skoleleder, der vil føre skolen videre med fokus på fortsat at styrke skolens kristne ståsted? Vil du skabe rammerne, der får elever og medarbejdere til at blomstre, og som gør, at vi forbliver en værdibaseret skole, forældre tilvælger?

Lukas-Skolen er en kristen friskole i Vejle med et tværkirkeligt bagland. Skolen har ca. 280 skønne elever, SFO, musikskole...

For yderligere oplysninger kontakt venligst formand Thomas Steen Jensen på tlf. 29 22 85 25. Send din ansøgning og CV i en samlet fil til: kantoret@lukas-skolen.dk, senest d. 3. november 2020 kl. 12.00, mærket Skoleleder.

Læs det fulde stillingsopslag på www.lukas-skolen.dk

24/12 ER UDE NU

Giv det til din kollega.
Giv det til din ven.
Giv det til din familie.
Giv det til din nabo.
Læs det selv.

24/12
For prædikanten J. Grammel
42 bøger om jul
JULEN HAR ANDELT
Lær Kristus om jul i 12 minutter
Taknemmeligheden står tilbage
JEG ER OVERBEVIST OM, AT GUD OIVER OS ALLE VALGET PÅ ET TIDSPUNKT I VORES LIV
Vlado Lenz

Normalpris: 49,95 kr.
50% rabat ved køb af min. 25 stk.

Bestilles på lohse.dk/24-12-2020

Vil du være med til at sætte **VÆRDIFULDE SPOR?**

Haderslev Kristne Friskole søger Forretningsfører pr. 1. februar 2021 og en barselsvikar pr. 1. december 2020

Læs mere om stillingerne på haderslevkristnefriskole.dk

OPMUNTRENDE OG RELEVANT BOG OM HELLIGGØRELSE

Forvandlet ved at se
Vejen til helliggørelse
Credo og LogosMedia | 216 sider | 149,95 kr.

»Vil du læse noget, du kan bruge til noget? Så læs Forvandlet ved at se. Den handler om helliggørelse. Og det er (måske) overraskende opmuntrende.«

EVANGELISK LUTHERSK NETVÆRK

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

Heragården - et § 107 botilbud

- for unge med særlige behov.
- personlig udvikling og botræning
- 13 beboere mellem 18 og 35 år
- kom og bliv klar til at bo selv
- støtte til uddannelse / job på særlige vilkår
- socialt fællesskab

Tlf.: 96 27 31 00
Find os på www.heragaarden.dk

Vi arbejder ud fra de kristne livsværdier med ligeværdighed og næstekærlighed

penta byg als

HOVED- OG TALENTPRISER
PENTABYG.DK

Indskolingslærere til Jakobskolen i Aarhus

Ledige stillinger på Jakobskolen i Aarhus
Jakobskolen har tre faste, ledige stillinger med ansættelse fra 1. januar, 2021. Vi søger derfor en indskolingslærer, en pædagog og en musiklærer. Du er velkommen til at søge én af stillingerne separat eller at kombinere dele af de to søgte stillinger af dine egne kompetencer og erfaringer.

To af vores dygtige lærere skal på barsel, og vi søger derfor to barselsvikarer primært til vores indskoling med ansættelse fra d. 1. januar, 2021.

Se mere på vores facebookside eller på www.jakobskolen-aarhus.dk.

Ansøgning sendes elektronisk til kontor@jakobskolen-aarhus.dk senest 12. november.

FINN ANDERSEN ►► Bogen kan bruges som julegave, eller den kunne også være en glimrende mandelgave, da det er en mindre bog

Juleandagtsbog, der sagtens kan læses i sammenhæng

BOGANMELDELSE
AF FINN ANDERSEN
LÆRER

Børge Haahr Andersen:
Om vagabonder, hyrder og engle
LogosMedia 2020

72 sider – 69,95 kroner

Forfatteren beskriver selv denne bog med et citat af Jesus: "Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med". Det citat kan forstås i både positiv og negativ retning, alt efter hvad det er for noget, munden løber over med. Om denne bog er med positivt eller negativt indhold, som forfatterens mund har løbet over med, må den enkelte læser selvfølgelig selv vurdere.

Som læser får man et indblik i forfatterens minder fra barndommen/ungdommen, samt enkelte mere nutidige oplevelser, krydret med den lune humor, som forfatteren har brugt i sine tidligere ud-

givelser. Dette gælder stort set alle 31 korte afsnit, som bogen er delt op i. Men, de 31 afsnit i bogen har faktisk en anden tydelig "rød tråd", der går igennem alle afsnit: nemlig juleevangeliet. De første afsnit er med refleksioner over, hvordan julen blev fejret i de gode gamle dage, kontra hvordan julen bliver fejret i dag. I resten af afsnittene bliver man ledet gennem de mange forskellige fortællinger, vinkler og billeder, som budskabet i juleevangeliet kan give os.

Men kan den så bruges som andagtsbog i juletiden? Både ja og nej. Det er nok et temperamentsspørgsmål, for er man til de korte gode andagter, er den perfekt. Men har man brug lidt mere teologisk dybdeborende og/eller åndeligt opbyggeligt, er der nok for lidt "kød" på de forskellige afsnit. Men, man behøver heller ikke læse den som en andagtsbog. Den kan sagtens læses i sammenhæng.

Selv om jeg efterhånden kan karakterisere

mig selv som en erfaren "juleprædikenlytter/-læser", fik jeg alligevel en hel del nyt at vide om juleevangeliet gennem denne bog. Derfor kan jeg varmt anbefale bogen, både til brug som andagtsbog gennem december måned og som almindelig læsning. Målgruppen spænder fra unge på 10-11 år og

op til gamle garvede prædikanter. Måske som julegave eller den kunne også være glimrende mandelgave, da det er en mindre bog.

"Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med". For mit vedkommende var der ingen tvivl om, at det er det positive overløb, som kan læses i denne bog.

Kristent hverdagsliv er omdrejningspunktet i en serie af klummer, hvor tre organisationer uden for LM og tre arbejdsområder i LM har ordet for at inspirere til en hverdag i hjem, samfund og menighed

KLUMME ►

At forebygge ulykker og sikre trivsel – i hjemmene!

AF KRISTIAN ANDERSEN
FAMILIEKONSULENT I LM

Det er mange år siden, det blev lovpligtigt at lave en arbejdspladsvurdering (APV) på danske arbejdspladser. Formålet er at forebygge ulykker og mistrivsel. Derfor bliver der udarbejdet skemaer og gennemført samtaler, som skal kortlægge, hvordan forholdene er på en given arbejdsplads. Der er ingen tvivl om, at det har haft betydning for mange mennesker og har afstedkommet en del ændringer i adfærd, kultur og fysisk indretning på mange

arbejdspladser.

Tænk, hvis der blev brugt lige så mange resurser i form af tid og økonomi på at forebygge ulykker og mistrivsel i de danske hjem. Jeg tror, det ville have en kæmpe betydning, hvis man med jævne mellemrum lavede sin egen FHV: Familiehjemsvurdering.

Tidskrævende

Der findes mennesker, der sukker, når de tænker på, at der skal laves en APV. For det er faktisk meget tidskrævende. Og man "risikerer" også, der dukker forstyrrende ting frem, som kræver store eller små ændringer på arbejdspladsen. Men trivsel, god stemning og arbejdsglæde kræver et stort fokus og dermed også meget energi. Springer man

det over, risikerer man, at det kan skabe store problemer på arbejdspladsen.

Selv om hjem og arbejde ikke umiddelbart kan sammenlignes, er der alligevel mange ligheder. Jeg er ikke i tvivl om, at et par, der har stort fokus på kvaliteten af deres relation, evnen til at løse konflikter og at prioritere tid til hinanden, har langt større chance for at blive sammen og have det godt sammen. Men akkurat som på arbejdspladsen, kan man hurtigt synes, der er så mange andre ting, der er vigtigere end at bruge tid på FHV.

Ingen vej udenom

I arbejdslivet er der ingen vej uden om APV. Der findes heller ingen vej uden om vedvarende og hårdt arbejde, hvis man vil have et godt

og varigt parforhold. Men det er det hele værd. Både for parret selv og ikke mindre for de børn, som måtte være i familien. I hjemmet er forældrene "ledelsen". Derfor er det også de voksnes ansvar at arbejde for trivsel, forbundethed og god stemning i hjemmet

Googler jeg "Arbejdspladsvurdering", kommer der et væld af hits. Men googler jeg "Familiehjemsvurdering", kommer der ingenting. Jeg tror, vi har brug for en pendant. Vi har brug for et tilbud til par og familier, som vil arbejde med trivsel og forbundethed. Det kunne en FHV være et redskab til. Men vi mangler et materiale. Derfor er jeg begyndt at brainstorme på den ide – og jeg er meget modtagelig for gode ideer fra andre.

LEDER ►

Vigtigt at tale sammen om tro

DET VAR ET bærende element, at man talte sammen om troen på Gud i de gudelige forsamlinger, der var forløberne for LM. Sådan siger den tidligere LMH-lærer Svend Åge Jacobsen, og han tilføjer, at fordi det er en bibelsk hjertesag, må det også være en kristens hjertesag i dag.

Der findes enkelte mennesker, som det nærmest er umuligt at undgå en snak om troen med, når man mødes med dem. Det er som oftest stærkt berigende at tale med sådanne mennesker, for de har altid et troens ord, som bunder i deres eget liv og falder på rette tid og sted. Der findes også lidt flere mennesker, som den slags snakke er lidt sjældnere med, men som man under de rette omstændigheder kan få en god snak om livet med Jesus med. Også det er stærkt berigende.

Og så findes der desværre også situationer, hvor et kristent ord falder helt forkert. Måske er tidspunktet ikke det rette, eller det virker påklisset – ja, næsten uægte.

MEN DET ER min påstand, at der er rigtig mange af os, der for sjældent taler om den kristne tro, når vi mødes med andre kristne. Måske er den kristne sprogbrug reduceret til et andagtsstykke og en kort bøn – måske ikke engang det. Eller måske er samtalen om troen snarere en snak "rundt om" troen: En samtale om forholdene i menigheden, nogle fælles kristne bekendte, prædikenens længde eller noget helt fjerde. Det levede kristenliv – hvad troen på Jesus betyder i mit liv – er nok for sjældent noget, man taler om.

DET KAN SKYLDES, at talen om tro i samfundet i øvrigt er forstummet eller i nogle sammenhænge associeres med rabiate holdninger. Uden at ville det er trossproget, måske på grund af samfundets mishag for det, også langsomt sivet ud af de kristnes indbyrdes samtale.

Det kan også skyldes, at vi føler os generte. Troens liv er for nogle af os noget intimt, som vi kun deler med nogle få.

Men det kan også skyldes, at der bare skal være nogen, der bryder isen. Én, der fortæller lige så naturligt om et vers, hun er blevet glad for i sidste uge, som om arbejdet eller børnene. Én, der sætter ord på, hvor meget han glæder sig over, at livet ikke handler om at få succes, fordi Jesus har vundet evigheden til enhver, som tror. Eller måske bare én, der nynner en kristen sang.

For det, vi taler om, gør noget ved os. Det, vi selv sætter ord på, opbygger både os selv og forhåbentlig også vores samtalepartner. Lad os ikke gå glip af denne velsignelse. Lad os tale sammen om troen og kristenlivet.

Nicklas Laustrup-Melner
ansv. redaktør

tro &
mission
inspiration | nærvær | holdning

FIND MERE ONLINE ▶

Fra Tarm til Tanzania

Ti Juniorer fra Tarm havde skaffet sponsorer nok til, at de efter en times løb og cykling kunne sende 11.000 kroner til LM Betweens landsindsamling.

d1m.dk/nyt

Nyt kristent kollegium

Luthersk Missions Landsstyrelse har godkendt planerne om at åbne et kristent kollegie i Cambodjas næststørste by Battambang.

d1m.dk/nyt

De første ti dage

26/09/2020 | RITHA OG FLEMMING HANSEN, TANZANIA

Når man har været i Tanzania mange gange før, er det både let og svært at vende tilbage. Let, fordi man kende mange ting og arbejdsgange; svært, fordi man på den måde bliver kastet direkte ud i arbejdet igen uden særlig meget tid til lige 'at falde til' igen. Vi rejste jo lidt pludselig til Danmark d. 27. marts og har altså været væk i næsten et halvt år.

Turen gik fint, selvom det er lidt besværligt at skulle bruge mundbind 17 timer i træk ...

rithaogflemming.dk

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

Charlotte Bech rejser til januar til Tanzania som missionær for at undervise nomader, der er flyttet til byen

..... 3 .....

Alle i familien Højland er glade for at bruge hæftet "Hæng ud med Gud", når de holder andagt

..... 5 .....

Lisbeth Graversen er lige stoppet i børneklubben efter 50 år som leder med mange forskellige opgaver

..... 4 .....

PRIVATFOTO

TEMA

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Tal om tro i menigheden:
Er talen om tro langsomt sivet ud af de kristnes indbyrdes samtale? spørger Nicklas Laurrup-Meiner i lederen.
Læs forskellige gode råd til, hvordan man kan sætte den åndelige samtale i rammer, der fremmer den

..... 6-7 .....

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

18 | 23. OKTOBER 2020

ARGANG 120

▶▶ Forkyndelsen og det, den gør ved os, er særdeles vigtig. For sådan kommer vi til at handle, tænke og forstå os selv og verden omkring os

Carsten Skovgaard-Holm

..... 8 .....